AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	18 februari 2025	**Behandelend ambtenaar**	P. Helmus
Datum agendering	13 maart 2025	**E-mailadres**	p.helmus@waadhoeke.nl
Onderwerp	nieuw zwembad Franeker	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	R. de Vries		

Samenvatting

Dit advies beschrijft het voorkeursscenario voor het nieuw te bouwen zwembad in Franeker, inclusief een toelichting op de mogelijke extra opties en de bijbehorende financiële consequenties. Op basis van dit advies kan de gemeenteraad op 13 maart 2025 een besluit nemen over het voorkeursscenario. Het gekozen scenario wordt daarna financieel verwerkt in de kadernota.

Voorstel

1. Als voorkeursscenario voor het nieuw te bouwen zwembad in Franeker te kiezen voor scenario A, dat wil zeggen een 25-meterbassin met 6 banen en een klapwand.
2. Als voorkeur te kiezen voor een familieglijbaan als extra optie.
3. De extra structurele jaarlast van scenario A € 624.000 mee te nemen in de kadernota 2026-2029.
4. De extra structurele jaarlast van de familieglijbaan € 70.000 mee te nemen in de kadernota 2026-2029.
5. Een budget van € 170.000 voor het slopen van het zwembad beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve.

Aanleiding
Op 17 december 2024 heeft het college kennisgenomen van de rapportage ‘Onderzoek nieuw zwembad Franeker’, die vervolgens als actieve informatie is gedeeld met de raad. In de rapportage zijn twee scenario’s voor het nieuwe zwembad in Franeker uitgewerkt, inclusief bijbehorende kostenramingen. Deze ramingen zijn inclusief btw, omdat het gelegenheid geven tot sportbeoefening een btw-vrijgestelde prestatie is. Dat betekent dat de btw als kostenpost moet worden meegenomen. In dit advies beschrijven we het voorkeursscenario van het college en bij het kopje ‘Alternatieven’ de overige scenario’s, inclusief eventuele extra opties voor recreatieve voorzieningen.

Tijdens de kernteamsessie van 11 februari jl. is besloten dit voorstel te agenderen voor besluitvorming in de raadsvergadering van 13 maart 2025. Vervolgens wordt het voorkeursscenario financieel uitgewerkt in de kadernota. Binnen de integrale afweging in de kadernota neemt de raad een definitief besluit over het scenario en de financiële dekking. Naar aanleiding van de kernsessie is kanttekening 3.2/4.2 toegevoegd.

Naast het nieuw te bouwen duurzaam zwembad zullen ook de nieuw te bouwen scholen AMS en De Kabas ingepast worden in het gebied Bloemketerp. Naast de besluitvorming over het zwembad (functionaliteit) neemt het de raad ook een besluit over de stedenbouwkundige inpassing van het zwembad en de scholen in dit gebied (juli 2025).

Scenario’s configuratie nieuw zwembad Franeker
De volgende twee scenario’s van het zwembad zijn in de rapportage beschreven;

A. Een 25-meterbassin met 6 banen, inclusief klapwand. Deze klapwand verdeelt het bassin in een gedeelte met twee banen en een gedeelte met vier banen. De twee banen beschikken over een beweegbare bodem (in dit geval over de lengte van het bassin, met een oppervlak van 5,4 x 25 meter). Het is mogelijk om voor dit deel (2 banen) een hogere watertemperatuur aan te bieden dan de andere zijde van de klapwand (4 banen).
B. Een 25-meterbassin met 5 banen en een apart doelgroepenbassin. Door de toevoeging van een doelgroepenbassin kan vanuit het perspectief van benodigd wateroppervlak voor het wedstrijdbassin worden volstaan met 5 banen (12,5 x 25 meter), zoals ook in zwembad Bloemketerp het geval was. Dit bassin beschikt over een deels beweegbare bodem over de breedte van het bassin van 12,5 x 11,5 meter. Omdat de watertemperatuur in het doelgroepenbassin hoger kan worden ingesteld dan de watertemperatuur van het wedstrijdbassin is er geen sprake van een klapwand.

Bijlage 1. Eindrapportage onderzoek nieuw zwembad Franeker

Extra opties nieuw zwembad Franeker

- A1/B1: toevoeging van een glijbaan van 40 meter aan scenario A of scenario B. De glijbaan betreft een zogenaamde tube glijbaan met een zogenaamde “skimout”. Dit is een klein waterbassin waarin de glijbaan uitkomt. De glijbaan is voorzien van interactieve elementen, zoals licht, geluid en thematiek.
- Alternatieve glijbaan A3/B3: de toevoeging van een ‘familieglijbaan’ is na de oplevering van de eindrapportage als alternatief voor de tube glijbaan in kaart gebracht. Deze optie is dus niet opgenomen in de rapportage.
- A2/B2: Toevoeging van een whirlpool aan scenario A of scenario B. De whirlpool is een separate voorziening met een watertemperatuur van 30 graden en geschikt voor 8 personen.
- B3: Toevoeging van een Area H2O interactieve bodem in het doelgroepenbassin van scenario B. De beweegbare bodem is voorzien van geïntegreerde spray-elementen en afneembare speelelementen met wateraansluiting en beschikt over een bodem projectiescherm (t.b.v. interactieve projecties op de bodem).

Raadsbesluit 11 juli 2024

Op 11 juli 2024 heeft de raad besloten om zwembad Bloemketerp te sluiten. Daarnaast is vastgesteld dat in december 2024 een plan, inclusief financiële onderbouwing, voor de bouw van een nieuw zwembad op de huidige locatie Bloemketerp aan de raad moet worden gepresenteerd. Het raadsbesluit van 11 juli jl. is onder meer verwerkt in een startnotitie, waarin een stappenplan, tijdsplanning en een opdracht van de raad aan het college zijn opgenomen. Deze startnotitie is 14 november 2024 door de raad vastgesteld. De volgende processtappen zijn inmiddels afgerond:

- Locatiebezoek raadsleden zwembad ‘De Kûpe’ Buitenpost: op vrijdagmiddag 6 december 2024 heeft een aantal raadsleden met ambtelijke vertegenwoordiging en Synarchis het zwembad ‘De Kûpe’ in Buitenpost bezocht. Dit bad heeft de configuratie van de basisvariant uit het onderzoek van Synarchis; een 25-meterbassin inclusief klapwand, en is gerealiseerd in 2021. Het was een nuttig en inspirerend bezoek. Zie bijlage 2 voor de presentatie inclusief korte film van het zwembad.
- Rapportage ‘Onderzoek nieuw zwembad Franeker’ (Synarchis) op 19 december 2024 als actieve informatie met de raad gedeeld (plan inclusief financiële onderbouwing).
- Technisch vragenuur raadsleden: op maandag 13 januari 2025 van 18.30 – 19.30 uur hebben raadsleden technisch vragen gesteld aan de adviseurs van Synarchis en de betrokken ambtenaren.

Zie bijlage 3. Startnotitie nieuw zwembad Franeker 14 november 2024

Beoogd (meetbaar) effect

Het bepalen van een voorkeursvariant voor het nieuw te bouwen zwembad, zodat de financiële consequenties kunnen worden meegenomen in de kadernota (gemeenteraad 10 juli 2025), waar de integrale afweging en dekking kan plaatsvinden.

Motivering

1.1 Dit is een passende configuratie die aansluit bij de behoefte van onze inwoners.

Met een 25-meterbassin met 6 banen, inclusief klapwand, kunnen we voldoen aan de behoefte van onze inwoners. Het aanbod richt zich op een balans tussen leszwemmen, verenigingszwemmen, banenzwemmen, doelgroepzwemmen en “vrij” zwemmen. We kiezen voor een aanbod dat inspeelt op landelijke trends. Deze trends laten zien dat de vraag naar begeleide activiteiten groeit, terwijl recreatief zwemmen afneemt. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste voordelen van scenario A:

- De basistemperatuur van het bassin is standaard hoger (29 graden) dan de meeste specifieke wedstrijdbassins (26-28). Dit zorgt voor meer gebruikscomfort van bijna alle doelgroepen, behalve het verenigingsgebruik.
- Er zijn gelijktijdig twee temperaturen mogelijk dankzij de klapwand. De klapwand verdeelt het 25-meterbassin in een gedeelte met twee banen en een gedeelte met vier banen. De twee banen beschikken over een beweegbare bodem (in dit geval over de lengte van het bassin, met een oppervlak van 5,4 x 25 meter). Een klapwand wordt al meer dan 10 jaar toegepast in zwembaden en is qua techniek vergelijkbaar met een beweegbare bodem (mechanisch). Het water van de twee banen kan in de praktijk maximaal 2 graden hoger worden verwarmd dan de vier banen aan de andere zijde van de klapwand. Hiermee kunnen we op bepaalde dagen, vaak op een ‘warmtedag’, extra warm water (30-31 graden) aanbieden voor het doelgroepzwemmen, zoals:
    - baby-, peuter-, kleuterzwemmen;
    - zwangerschapszwemmen
    - bewegen voor ouderen
- Het 25-meterbassin voldoet aan de eisen op het gebied van waterpolo en voor lokale en regionale competitiewedstrijden[1]. De Franeker Zwemclub (F.Z.C.'54) heeft een voorkeur voor 6 banen, omdat deze een hogere capaciteit heeft ten opzicht van 5 banen, waardoor de wedstrijden korter duren en er ook grotere wedstrijden georganiseerd kunnen worden. De hogere temperatuur van het badwater vindt de vereniging ondergeschikt.
- Het zwembad is compact, overzichtelijk en multifunctioneel in gebruik.
- Dit is het scenario met de laagste jaarlast; € 1.579.000 ten opzichte van B € 1.665.000 (-€ 86.000).

1.2 Het zwembad heeft voldoende capaciteit.

Het primaire verzorgingsgebied van het nieuwe zwembad is Franeker en omgeving en heeft ongeveer 25.000 inwoners.[2] Het geraamde aantal bezoekers ligt qua bezetting onder de norm die Synarchis vaak hanteert voor een normatieve bezetting; 200 tot 225 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Bij scenario A is dit 184 en bezoekers per vierkante meter zwemwater. Er is daarom nog ruimte voor groei van de bezoekersaantallen. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen indien het zwemmen in de toekomst in populariteit zou toenemen of op het moment dat één of meerdere concurrerende zwembaden haar deuren zou sluiten.

[1] Handboek Zwembaden, Koninklijke Nederlandse Zwembond (knzb).

[2] Eindrapportage onderzoek nieuw zwembad Franeker, paragraaf 2.3.1.

1.3 Dit zorgt voor een aanzienlijke CO_2-uitstoot reductie ten opzichte van het oude zwembad.
Het zwembad wordt all-electric (gasloos) en het duurzaamheidsniveau is hoog, maar niet energieneutraal. Een nieuw zwembad is uiteraard veel duurzamer dan een oud zwembad, maar dan nog heeft een zwembad een behoorlijke energievraag die niet volledig kan worden opgewekt. De totale energievraag is 418.000 kWh (scenario A) en de opwekking is 110.000 kWh per jaar (700 m² panelen), waarmee de netto energievraag komt op 308.000 kWh. Hierbij is er geen rekening gehouden met terug levering van energie.
Er zijn mogelijkheden om het aantal zonnepanelen uit te breiden, bijvoorbeeld door parkeerplaatsen te voorzien van carports met zonnepanelen. Op dit moment lijkt dit echter geen gunstige optie voor de exploitatie, omdat er periodes kunnen zijn waarin er een overschot aan opgewekte stroom is, die niet kan worden opgeslagen of teruggeleverd aan het net. Daarom is het van belang om een goede balans te vinden.

1.4 Hiermee kunnen we een zwembad realiseren dat naar verwachting past binnen het stedenbouwkundig plan dat later dit jaar aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden.
In de huidige kostenraming is voor het stedenbouwkundig en architectonisch niveau 'gemiddeld' aangehouden. Dit is, volgens Synarchis, voldoende om een passend gebouw te realiseren in Bloemketerp.

2.1 Een glijbaan zorgt voor een aantrekkelijker zwembad in relatie tot het 'vrij' zwemmen.
In andere baden is er weinig animo voor 'vrij zwemmen' met alleen losse spelelementen, zoals matjes en vlotten. Het discozwemmen is wel goed mogelijk met de beweegbare bodem, losse materialen, muziek en discoverlichting[3]. Een glijbaan kan het zwembad aantrekkelijker maken voor gezinnen met kinderen en recreatieve bezoekers, zonder te concurreren met omliggende recreatieve voorzieningen, zoals de Blauwe Golf in Leeuwarden en Swimfun in Joure. De glijbaan geeft het zwembad een aantrekkelijker imago en kan kinderen verleiden om dicht bij huis te blijven zwemmen na het behalen van hun zwemdiploma. Regelmatig zwemmen zorgt ervoor dat kinderen hun zwemvaardigheden blijven behouden. Daarnaast blijkt uit het representatief onderzoek onder onze inwoners uit 2021 dat van de circa 2.500 respondenten ze 'leszwemmen' de belangrijkste activiteit vinden (97%) en recreatief zwemmen/vrij zwemmen staat de tweede plek (89%).
De plusoptie 'glijbaan' (A1/B1) in de rapportage van Synarchis gaat uit een inpandige tube glijbaan van 40 meter met een 'skimout'.[4] Dit is een klein waterbassin waarin de glijbaan uitkomt. De glijbaan is voorzien van interactieve elementen, zoals muziek, licht en snelheidsmeting.
Wij stellen voor om te kiezen voor een alternatief; de 'familieglijbaan'.[5] Deze glijbaan is open, breder en sluit beter aan bij het concept van een open en overzichtelijk zwembad met een natuurlijke uitstraling. Daarnaast is deze glijbaan minder belastend voor het zwembadpersoneel, omdat het een open glijbaan is waardoor je beter toezicht kunt houden en er minder snel rijvorming zal ontstaan. De jaarlast van een familieglijbaan is € 15.000 lager dan een tube glijbaan.
De toevoeging van een whirlpool of interactieve bodem vinden wij minder van belang, omdat een whirlpool meer past bij een recreatieve voorziening en de meerwaarde van een interactieve bodem is

[3] In zwembad 'De Kûpe' Buitenpost, bad geen recreatieve voorzieningen, komen circa 150 bezoekers naar het discozwemmen.
[4] Zie bijlage 5: voorbeeld nieuwe zwembad Gelenberg in Druten.
[5] Zie bijlage 5: voorbeeld nieuwe zwembad De Stamper in Vriezenveen.

beperkt omdat in scenario A al verlichting is opgenomen die van kleur kan veranderen (bijvoorbeeld voor bij het discozwemmen).

3.1/4.1 De structureel beschikbare middelen zijn niet voldoende.
Er zijn 2 structurele budgetten beschikbaar voor het zwembad. Het subsidiebudget van € 120.000 is opgenomen in de lopende begroting 2025 en vanaf 2028 is er een bedrag van € 835.000 structureel beschikbaar in de meerjarenraming. Dit betekent dat er vanaf 2028 in totaal € 955.000 per jaar beschikbaar is. Uit dit budget moeten zowel de kapitaallasten als de exploitatielasten worden gedekt. De financiële jaarlasten van de verschillende scenario's, zoals weergegeven in de rapportage, liggen in alle gevallen boven het beschikbare budget van € 955.000.

3.2 Dit is de extra jaarlast van de voorkeursscenario A, exclusief de familieglijbaan.
Het investeringsbedrag is € 16.873.000 en de totale structurele jaarlast € 1.579.000 (€ 955.000 + € 624.000). De jaarlast bestaat uit afschrijving, rente, vervangingsonderhoud en exploitatielasten.

3.3 Dit staat de voortgang van het proces niet in de weg.
In de periode maart t/m juni 2025 kunnen de voorbereidende werkzaamheden voor de aanbesteding uitgevoerd worden, in afwachting van het besluit bij de kadernota over de financiën. Het budget advieskosten duurzame zwemvoorziening is nog voor € 30.000 beschikbaar om deze kosten op te vangen. Daarnaast is een aanzienlijk deel van het structurele subsidiebudget van € 120.000 beschikbaar.

4.1 Dit is de extra jaarlast van de familieglijbaan.
Het investeringsbedrag is € 678.745 en de totale structurele jaarlast van de familieglijbaan is € 70.000. De jaarlast bestaat uit afschrijving, rente, vervangingsonderhoud en exploitatielasten.

5.1 Het benodigde bedrag is indicatief.
Er is een voorlopige opgave van de sloopkosten. Het is bekend dat er asbest aanwezig is. De kosten van het opruimen van asbest zijn moeilijk in te schatten. Op voorhand is er een stelpost opgenomen.

5.2 De sloopkosten moeten incidenteel gedekt worden.
De raad heeft in juli 2024 besloten om niet de financiële middelen beschikbaar te stellen om het zwembad Bloemketerp open te houden totdat er een nieuw zwembad gerealiseerd is. Dit betekent concreet dat het huidige zwembad gesloopt kan worden. Dit brengt kosten met zich mee en hiervoor is nog geen budget beschikbaar. Dit is wel vereist. Het ligt voor de hand om de algemene reserve als dekking in te zetten.

5.3 Er moet gesloopt worden.
Sloop moet hoe dan ook plaatsvinden, dus het budget kan meteen beschikbaar gesteld worden. Naar verwachting kan het zwembad pas in 2026 gesloopt worden (zie kanttekening 5.1).

Kanttekeningen/risico's

1.1 Een zwembad is geen wettelijke verplichting.
Een zwembad behoort niet tot de wettelijk verplichte taken van een gemeente. Het Rijk stelt geen specifieke middelen beschikbaar voor de bouw, exploitatie of instandhouding van zwembaden. Dit betekent dat een gemeentelijk zwembad volledig afhankelijk is van lokale keuzes en financiering.

1.2 Tijdelijk geen zwembad zorgt voor vraaguitval.
De voormalige bezoekers van zwembad Bloemketerp zullen niet allemaal meteen hun weg naar een nieuw zwembad weten te vinden. Als het zwembad zal worden geopend zal dat namelijk een eind maken aan een zwembadloze periode in Franeker van minimaal vier tot vijf jaar. Sommige gebruikers zijn wat anders gaan doen, anderen zwemmen inmiddels in een ander zwembad en de zwemvereniging heeft tijd nodig om weer op volle sterkte te komen of overnieuw te beginnen.

1.3 Omliggende baden kunnen in een deel van de behoefte voorzien.
Het zwembad wordt gemist, maar omliggende zwembaden voorzien wel in een deel van de behoefte. Over het algemeen is er voldoende ruimte beschikbaar voor leszwemmers uit het verzorgingsgebied van het nieuwe zwembad. Uiteraard ervaren ouders en verzorgers hinder van de reistijd. Dit blijkt ook uit de lange wachtlijst voor leszwemmen bij Sportcentrum Shape in Franeker, met circa 150 kinderen op de wachtlijst.
Voor de doelgroep ouderen lijkt de reistijd een belangrijke reden om niet te zwemmen. Dit blijkt uit het feit dat slechts een aantal leden van de Vereniging Aangepast Sporten (VAS) bereid was om uit te wijken naar omliggende baden.

1.4 De aanvraag extra gecontracteerd vermogen is nog in behandeling bij Liander.
De huidige energieaansluiting van het zwembad is voldoende, alleen het gecontracteerd vermogen (GTV) moet worden verhoogd. De gemeente heeft daarom bij Liander een nieuwe aanvraag GTV-verhoging ingediend voor een maximaal vermogen van 535Kw. We hebben geen aanwijzingen dat dit niet tijdig geregeld kan worden en zullen ervoor zorgen dat hierover snel duidelijkheid komt.

1.5 Tijdens 'warmtedagen' en wedstrijden moet het badwater opwarmen en afkoelen.
Een standaard hogere temperatuur van het water is vanuit duurzaamheidsoverweging geen probleem omdat het zwembad goed geïsoleerd is, maar het extra verwarmen van het badwater van de twee afgescheiden banen kost wel energie. Het duurt ongeveer 10 uur om dit deel met 1 graden extra te verwarmen. De energie die vrijkomt bij het afkoelen van het bassin kan worden opgeslagen in een buffer en worden gebruikt om de lucht of het douchewater te verwarmen.

1.6 Er is nog geen besluit genomen over de exploitatie.
In het kader van het brede accommodatiebeleid wordt er gekeken naar clustering van beheersvormen van de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Uit een begin vorig jaar door Synarchis uitgevoerd onderzoek blijkt dat van de zes te onderscheiden exploitatievormen clustering het beste kan worden bereikt door interne verzelfstandiging (zelf doen) of een gemeentelijk sportbedrijf (op afstand maar met invloed). Het is de bedoeling om de komende tijd beide vermelde opties concreet uit te werken. Verwacht wordt dat medio dit jaar de resultaten van de uitwerkingen bekend zullen zijn. De accommodaties die in deze exercitie worden betrokken zijn in elk geval: Sportcentrum De Bildtse Slag (Sportbedrijf Waadhoeke), Sportcentrum De Trije, Sporthal Roelengahal, de diverse gymnastieklokalen en ook het nieuwe zwembad.

2.1 De familieglijbaan zorgt voor meerkosten en er wordt maar een beperkte toename van het aantal bezoekers verwacht; 1.000.
De hoge kosten van een glijbaan komt doordat de benodigde ruimte kostbaar is. Voor elke vierkante meter wordt er gerekend met een kostprijs van € 4.000/4.500 euro. Zie argument 2.1 van de argumenten om hier toch voor te kiezen.

3.1/4.1 De investeringsraming is gebaseerd op normbedragen.
Er zijn percentages gehanteerd voor de diverse onderdelen voor de bouwbegeleiding die gebruikelijk zijn in deze branche. Dat houdt tevens in dat deze stelposten lager of hoger uit kunnen vallen.

3.2/4.2 De kapitaallast is berekend op basis van lineaire afschrijving.
De investering wordt lineair afgeschreven in 40 jaar en tegen een rentepercentage van 3%. De lineaire afschrijvingsmethode is conform het gemeentelijke afschrijvingsbeleid zoals vastgelegd in de Nota Waarderen, activeren en afschrijven. Het is ook mogelijk om annuïtair af te schrijven, dit heeft een gelijkblijvende kapitaallast als voordeel. Dit weegt niet op tegen de nadelen. De annuïtaire methode leidt tot een hoge boekwaarde tegen het einde van het afschrijvingsperiode waardoor er een grote kans is op verliesneming bij tussentijdse wijziging in gebruik (bijvoorbeeld koop/sloop). Er ontstaat geen financiële ruimte om de toenemende onderhoudslasten te dekken. De annuïtaire afschrijvingsmethode wordt daarom zelden toegepast bij gemeenten.

5.1 Uit een recente QuickScan Ecologie blijkt dat er vanaf april tot en met september nader onderzoek moet plaatsvinden.
Het zwembadgebouw Bloemketerp is geschikt voor vleermuizen om te verblijven en vermoedelijk ook voor de gierzwaluw. In één van de omliggende naaldbomen is een potentieel jaarrond beschermd nest aanwezig (mogelijk ransuil) en de bosschages rondom kunnen leefgebied voor kleine marterachtigen zijn, aldus de ecologe. Naar verwachting kan het zwembad in 2026 gesloopt worden. Dit zorgt niet voor vertraging van de realisatie van het nieuwe zwembad, omdat de uitvoering hiervan op zijn vroegst in 2027 start. We zien mogelijkheden om de sloop van het huidige zwembad en de realisatie van het nieuwe zwembad tegelijkertijd aan te besteden. Dit biedt voordelen onder meer op het gebied van circulair bouwen en duurzaamheid.

Alternatieven

Een 25-meterbassin met 5 banen en een apart doelgroepenbassin (scenario B).

Het doelgroepenbassin heeft een afmeting van 12 bij 7 meter en beschikt over een volledig beweegbare bodem. Door de toevoeging van een doelgroepenbassin kan vanuit het perspectief van benodigd wateroppervlak voor het wedstrijdbassin worden volstaan met 5 banen. Dit bassin beschikt over een deels beweegbare bodem over de breedte van het bassin van 12,5 x 11,5 meter.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste voordelen van scenario B:

- Er zijn twee bassins met verschillende basistemperaturen, daarom ben je flexibeler in de programmering, omdat er geen 'warmtedagen' nodig zijn. De basistemperatuur van het wedstijdbassin is 26 tot 28 graden en de doelgroepenbassin 30 tot 32 graden. We verwachten dat het niet nodig is om de gehele week warmer water aan te hoeven bieden, mede omdat sportcentrum Shape in Franeker een instructiebassin heeft met + 32 graden en voor een deel in deze behoefte voorziet. Daarbij komt dat de Vereniging Aangepast Sporten (VAS) in het verleden zwembad Bloemketerp huurde voor twee uur per week.
- De standaard lagere temperatuur van het wedstrijdbassin is vooral wenselijk voor het verenigingszwemmen. De ideale temperatuur voor wedstrijden is 27 graden, en mag maximaal 28 graden zijn van de Koninklijke Nederlandse Zwembond. De Franeker Zwemclub (F.Z.C.'54) is echter gewend aan hogere temperaturen (29 graden) tijdens trainingen en voor wedstrijden kan dispensatie worden aangevraagd voor de hogere temperatuur (maximaal tot 30 gaden) of de temperatuur van het bassin kan worden verlaagd naar 28 graden.
- Scenario B zorgt naar verwachting voor circa 5.000 extra (in totaal 76.000) bezoeken ten opzichten van scenario A (in totaal 71.000). De jaarlast is echter ook hoger dan scenario A.

Nadelen:

- Omdat de lucht altijd één graad warmer moet zijn dan de watertemperatuur moeten de bassins in afgescheiden ruimtes komen. Dit zorgt voor een minder open en overzichtelijk zwembad.
- In principe is er per bassin één toezichthouder nodig. Twee bassins zorgt dus bij sommige activiteiten, bijvoorbeeld recreatief zwemmen ('vrij' zwemmen en banenzwemmen) voor extra personeelsinzet.
- Dit scenario heeft niet de voorkeur van de Franeker Zwemclub (F.Z.C.'54).
- Dit scenario heeft de hoogste jaarlast.

Vervolg

- Na de raadsvergadering van 13 maart 2025 start de voorbereiding van de aanbesteding, zie bijlage 4 Overall planning nieuw zwembad: ‘voorbereiding inschrijvingsfase’ (maart t/m september 2025). Het beeldkwaliteitsplan wordt hierin meegenomen.
- Raadsvergadering 10 juli 2025, kadernota integrale financiële afweging.
- Start inschrijffase aanbesteding: oktober 2025.
- Vanaf de aanbesteding informeren we de raad periodiek (twee keer per jaar) over de vorderingen.

Participatie

Dit was onderdeel van de opdracht van Synarchis. Zie eindrapportage paragraaf 2.4. De partijen worden opnieuw betrokken bij de voorbereiding op de aanbesteding.

Financiën

Kosten van de scenario's

De uitgangspunten voor de berekeningen van de investeringen zijn weergegeven op blz. 13 van de rapportage. De uitgangspunten voor de exploitatie staan op blz. 18 en 19.

Wat betreft de beide investeringsramingen scenario A en B de volgende opmerkingen:

- Uitgangspunt bij de berekeningen van de beide scenario's in de rapportage is een btw-vrijgestelde exploitatie, waarbij alle bedragen inclusief btw zijn weergegeven. Er is nog nader fiscaal onderzoek nodig, zie hieronder.
- Het activeren van rentekosten komt bij de gemeente niet voor. In onderstaande tabel is deze post wel meegenomen in de investeringskosten om de aansluiting met het rapport zichtbaar te maken. Het betreft bij scenario A € 276.000 en bij scenario B € 292.000. Een lagere investering levert een lagere kapitaallast.
- Overeenkomstig de gebruikelijke werkwijze is er geen raming voor gemeentelijke kosten meegenomen. Dat betekent dat eventuele extra ambtelijke begeleidingskosten elders opgevangen moeten worden.
- Er is geen rekening gehouden met een mogelijke besparing in relatie tot hergebruik van materialen. Synarchis heeft aangegeven dat dit waarschijnlijk geen financieel voordeel op zal leveren, omdat er meer handelingen moeten worden verricht.

De investering wordt lineair afgeschreven in 40 jaar en tegen een rentepercentage van 3%. In het rapport wordt tevens een berekening getoond voor de exploitatielasten. De gemeente staat voor het tekort, dat in onderstaande tabel is weergegeven als exploitatiebijdrage. Als laatste wordt gereserveerd voor vervangingsonderhoud, voor o.a. het tussentijds vervangen van diverse installaties. Per saldo ontstaat onder aan de streep een tekort t.o.v. de beschikbare middelen per 2028.

beschikbaar m.i.v. 2028			955.000	955.000
volgens rapport			**scenario A**	**scenario B**
investering			16.873.000	17.929.000
rente	3	%	506.000	538.000
afschrijving	40	jaar	422.000	448.000
kapitaallasten			928.000	986.000
exploitatiebijdrage			361.000	373.000
vervangingsonderhoud			290.000	306.000
totale jaarlast			1.579.000	1.665.000
tekort			-624.000	-710.000

Met het toevoegen van extra opties wordt het tekort groter, zoals aangegeven in onderstaande tabel. Hieronder is ook de familieglijbaan toegevoegd (A3).

			scenario A	scenario B
Scenario A1			85.000	
Scenario A2			41.000	
Scenario A3			**70.000**	
Scenario B1				87.000
Scenario B2				41.000
Scenario B3				51.000
tekort bij A1			-709.000	
tekort bij A2			-665.000	
tekort bij A3			**-694.000**	
tekort bij B1				-797.000
tekort bij B2				-751.000
tekort bij B3				-761.000

Dekking

Er zijn 2 structurele budgetten beschikbaar voor het zwembad. Het subsidiebudget van € 120.000 is opgenomen in de lopende begroting 2025 en vanaf 2028 is er een bedrag van € 835.000 structureel beschikbaar in de meerjarenraming. Dit betekent dat er vanaf 2028 in totaal € 955.000 per jaar beschikbaar is.

Het bedrag van € 835.000 dat in de meerjarenraming is opgenomen is gebaseerd op het rapport van Synarchis uit mei 2021 en betreft kapitaallasten en exploitatielasten. De berekening van destijds was gebaseerd op een investeringsbedrag van afgerond € 9,5 miljoen, exclusief btw, en was een zeer grove schatting. In de kadernota 2024-2027 is destijds het volgende geschreven, met het opnemen van de structurele raming van € 835.000: “Wij zijn ons er terdege van bewust dat zowel het bedrag als de jaarschijf op dit moment als indicatief moet worden beschouwd. Vanwege het grote financiële beslag en de noodzaak tot het reserveren van budgetruimte is gekozen om e.e.a. financieel zichtbaar te maken binnen de planperiode.” In de kadernota 2025-2028 is de jaarlast verschoven naar de jaarschijf 2028. De jaarlast landt in de begroting in het jaar ná het gereed zijn van het zwembad.

In de voorliggende investeringsraming is een royale post prijsontwikkelingen meegenomen.

De structurele budgettaire last waar tot op heden rekening mee is gehouden vanaf 2028 van € 955.000 is niet toereikend. Het tekort zal ingepast moeten worden in de nieuwe meerjarenraming en wordt meegenomen in de Kadernota 2026-2029. Op grond van de voorkeursvariant A3 gaat het hier om een structurele jaarlast van € 694.000.

Mogelijk fiscaal voordeel voor recreatief zwemmen
Er is recent een uitspraak gedaan door het Gerechtshof Amsterdam. Het gerechtshof heeft in deze zaak geoordeeld dat een bepaalde stichting niet de gelegenheid tot sportbeoefening geeft (btw-vrijgesteld), maar de gelegenheid tot dagrecreatie (btw-belast). Btw-vrijgesteld wil zeggen dat de betaalde btw telt als kosten. Btw-belast betekent optreden als ondernemer, de betaalde btw kan worden teruggevraagd bij de belastingdienst en over de inkomsten moet btw worden afgedragen.

Als een deel van de btw als btw-belast kan worden beschouwd dan levert dit een financieel voordeel op. Wij zijn hierover in gesprek met onze fiscaal adviseur.

Bijlagen
Bijlage 1. Eindrapportage onderzoek nieuw zwembad Franeker - Synarchis - 241213
Bijlage 2. Presentatie locatiebezoek 'De Kûpe' 6 december 2024
Bijlage 3. Startnotitie nieuw zwembad Franeker 14 november 2024
Bijlage 4. Overall planning nieuw zwembad
Bijlage 5. Inspiratiebeelden nieuwe zwembaden

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2024-213854

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 18 februari 2025;

B E S L U I T

1. Als voorkeursscenario voor het nieuw te bouwen zwembad in Franeker te kiezen voor scenario A, dat wil zeggen een 25-meterbassin met 6 banen en een klapwand.
2. Als voorkeur te kiezen voor een familieglijbaan als extra optie.
3. De extra structurele jaarlast van scenario A € 624.000 mee te nemen in de kadernota 2026-2029.
4. De extra structurele jaarlast van de familieglijbaan € 70.000 mee te nemen in de kadernota 2026-2029.
5. Een budget van € 170.000 voor het slopen van het zwembad beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 13 maart 2025,

Signed By: Weiland, Adrie <raadslid.weiland@waadhoeke.nl>
17/03/2025 15:28:24 CET
ID: 6fc9977b-8044-4efe-a9f6-4f39068e8527
Auth: Scribble

, voorzitter

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeke.nl>
17/03/2025 15:08:06 CET
ID: 6fc9977b-8044-4efe-a9f6-4f39068e8527
Auth: Scribble

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.